

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 ЗА ПОЛА ГОДИНЕ 3 дин.
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
 Претплату ваља слати упућеном на општин-
 ски суд а све кореспонденције на уредника
 РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
 Наплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

ЦВЕТИ и ШЕСТИ АПРИЛ

СВЕТКОВИНЕ: ТАКОВСКИ УСТАНАК И ПРИМАЊЕ ГРАДОВА,

два су дана из нове прошлости, на које ће успомене српског народа и његове престонице вечито бити свеже и радосне. У круни успеха народних, они светле првенством свога значаја, и неоцењивим користима, које су народу донела та два дела јунаштва и мудрости његових великих добротвора, КЊАЗА МИЛОША и КЊАЗА МИХАИЛА.

Због краткоће међувремена, престоница ће и ове године своју светковину спојити са општенонародном, О ЦВЕТИМА.

Јављајући ово грађанству, представништво врши само врлу пријатну дужност, кад га позива на учешће у светковину: ДОЛАСКОМ НА БЛАГОДАРЕЊЕ (КОД ТРИБИНЕ У ГРАДУ), МАНИФЕСТАЦИЈОМ КОД СПОМЕНИКА, УКРАСОМ ДОМОВА СА ТРОБОЈКАМА И ВЕЧЕРЊИМ ОСВЕТЉЕЊЕМ.

По закључку седнице општинскога одбора 24. Марта 1889. г. АБр. 157.

ПРОГРАМ СВЕТКОВИНЕ

1. У очи светковине и на сам дан изјутра, огласиће се она топовима са бедема београдске тврђаве.

2. После службе у саборној цркви, кренуће се свештенство из цркве са литијом у горњи град, где ће на општинској трибини Његово Високопреосвештенство Архиепископ београдски и Митрополит Србије Господин Теодосије одслужити благодарење.

3. После благодарења отићи ће Господин Митрополит са свештенством и општинским представништвом пред споменик Књаза Михаила, где ће се учи-

нити црквени помен, представништво општине положити венац на подножје споменика, а сва певачка друштва отпевати народну химну.

4. После подне биће у горњем граду народна игранка, на којој ће свирати војна музика,

5. У вече је у народном позоришту свечана престава.

6. У исто време варош ће бити осветљена а војна музика свираће у главним улицама.

Деловоџ

СПАСО ХАЦИ-РИСТИЋ

Председник БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

ЖИВКО КАРАБИБЕРОВИЋ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске

(По стенографским белешкама)

држан 18. Марта. 1889. год. у Београду

Почетак у 5¹/₂ часова по подне.

(Свршетак)

К. Главинић. Али $4 \times 6 = 24$ и $8 \times 10 = 80$ то је преко стотине динара годишње; а то је заиста много да они плате на своју радњу. Не знам колико је дошло прихода од овога у пр. години.

Председник 9600 динара: а расход је био 4500 динара.

К. Главинић. Вода је животна потреба и не би требало да се од ове радње прави капитал. Ни једна радња не плаћа толчке дације општини као ова. Трбало би удесити толчку таксу колико ће бити довољно да се покрију трошкови на одржање пумпе. Али трбало би, и ја би молио г. председника да он од стране одбора и од стране суда подејствује код управе варошке да се она наредба која је једном издата о сакама и сакацијама строго одржава; т. ј. да је свака сака нумерисана, да се увек има списак свју сакација, да се зна, које саке носе воду за зидање а које за пиће и кување и т. д. То би трбало строго да се врши, а такса да им се сведе на нужан минимум, само како општина не би имала штете.

Председник. — Али ко може у напред да зна колики ће бити приход за ову годину, а колики ћемо управо имати расход. То зависи често и од случаја а зависи и од броја оних који се овим занатом баве. Они кад долазе к мени, дође их по 110, а овде видим није се потписало више на овој молбеници него 50 —

Г. Јосиповић. Ја знам да су и онда, кад је први пут намештена пумпа, сакације много вивале и тада им је повећана и такса за продају воде. Али они знаду вазда да изврдају и да завате воду на другом месту а не са пумпе. Осим тога, то су махом људи који данас не потроше више од марјаша, а сваку крајцару, коју овде зараде они носе „на вилајет“ у Турску. Међу тим, трбало би да се нареди да не смеду с другог места заватати него само на пумпи јер иначе знамо како су пре носили мутљаг у сакама па ће опет тако радити само ако им се дозволи да заватају воду где хоћеју. С тога сам ја мишљења да остане као што је било до сад — т. ј. да на пумпи заватају и да плаћају таксу која је прописана и услед које су они повисили цене за своје саке. —

Св. Боторић. Ја имам да одговорим на реч г. Главинића. Ако се смањи такса за воду коју носе сакације, опет ми нећемо добијати јевтиније воду. Они зими чим опазе мало леда дижу цену, лети чим се мало засуши опет дижу цену и траже по 4— и по 5. гроша за саку ма да имају прописану таксу. Па шта бива? Ја кад ми треба вода морам да му платим колико тражи јер не могу оставити посао па ради тога што ћу дати грош два више да идем у полицију и да издангубим пет—шест пута више, докле га пријавим — А што рече г. Јосиповић то су махом страни поданици. Ако је да се тражи у војску он одмах вади страни пасош. Што рече г. Главинић да се строго пази на њих — то није могуће, мањ ако би за сваким ишао по један стражар. Чим је вече видићете их на сваком потоку где има воде. За то није ова такса велика. Кад плате 5 пара од саке то није много.

Н. Х. Поповић. Да попустимо мало као што је казао и г. К. Главинић. Пумпа је начињена из санитарских обзира за време колере, па кад је престао узрок због кога је то устављено, онда треба и да им се олакша нешто.

К. Главинић. Кад је општина нагната да направи ону пумпу, то није само ради луксуза било него из праве и свакидашње потребе, а само је онда употребљена згодна прилика кад се колера појавила те се то установило. Камо среће да имамо већ и на Дунаву једну пумпу. Од ње немојте да одступате. Она је нужна свагда. Њоме се црпе вода са дна и даље од обале а не из горњих слојева по којима плива свакојака печистоћа наших канала. За то и опет кажем нека немамо никаква ћара од овога, али само да умолимо управу да строго пази па то где сакације воду заватају и да им се не дозволи да црпу са Дунава одакле хоћеју или са чубуре или што сам ја видео и из мокролушког потока где вода смрди — Осим тога, треба да је дужност и свакога одборника да припази на то. Ми ту поцуштамо; све велимо: нека нађе од другог, — али немојмо тако, ако хоћемо да се и ова ствар доведе у ред како треба да буде.

Председник. Ја не знам сад шта да ставим на гласање.

Милутин Марковић. — Да се остави као што је било до сада, а преко њихове молбе да се пређе на дневни ред.

М. Банковић. Ја би желео да се то удеси мало боље по што је до сад било, а то ће бити ако се на сваку саку која носи воду за пиће и домаћу потребу то словима напише на самој саци и да се казне они, који носе у таквим сакама воду која није за пиће. Међу тим дозволио би свакоме да завата где хоће — само да му је вода као што треба, а не ђубре и баре.

Председник. Овде је изнето питање о такси. Јесте ли мишљења да је такса велика (Вичу: није, није) — онда јели већина за то да се преко ове молбе пређе на дневни ред. (Јесте) Добро — Сад имамо господо једну молбу од пијачара — пиљара и прекупаца. Изволте чути шта они траже.

(Секретар чита)

Председник. То је онај предлог што сам пређе напоменуо и молио вас да о њему размислите. Ако има могућности да на какав други начин уредимо ову ствар, добро би било, јер овако како сад стоји, ми немамо никаква прихода а прода се дневно по 4—500 јагањаца на пијаци,

Г. Јосиповић. Би ли могли уредити да тражимо од свакога који продаје стоку сточни билет?

Г. Миленковић. — Ја би предложио да сама судска седница о овој ствари размисли па да донесе одбору своје мишљење или формалан предлог; овако о чему сад да говоримо?

К. Главинић. И ја мислим да је суд најбоље упознат са свима тешкоћама које се ту дешавају, па за то нека суд размисли о томе и уреди ствар ову као што треба.

Б. Николић. Ми смо дужни да заштитимо наше грађане. Ја сам на пијаци сваког дана и видим шта се ради. Сељак дотера стоку а мокролужанин дође па је прекупи и онда он је крчки као своју и ништа ником не плаћа; а зашто би то било да он не плаћа а наш прекупац да мора да плаћа?

Председник. За то и ја кажем да је најправедније да се свакоме наплати ко год дотера стоку на пијаци па био то и сам сељак — по питање је само, можемо ли то без нарочитог закона?

Св. Боторић. Ово како је сад таксирано заиста је неправедно. Мокролужани и околни сељаци који сваког дана догоне овде стоку те продају то су све шпекуланти људи. Они купују по селима па догоне овде и продају а често купе од других сељака и на самој пијаци па ту продају, а ништа

неплаћају таксе. Што рече г. Јосиповић да се траже сточни пасоши то не би помогло, јер зар није могуће да ће кметови сеоски давати уверења својим комшијама да догони своју стоку из те општине, и ако је она покупована из разних места зарад чисте шпекулације. Запста није право да намењемо ову таксу само оним нашим сиромашним грађанима који се тим баве, те зарађују по 5—6 деце и своју кућу одржавају. Него требало би и то прописати да прекупац не сме пре 10. сати куповати на пијаци...

Председник — Онда ће он да пресретне сељака на путу, на још горе. (Чује се: То и бива)

Јак Бајлони. Ја држим да је најправедније да се не наплаћује ништа од прекупаца, кад већ не наплаћујемо од свакога, јер на овај начин више нас кошта контрола него што добијемо прихода. (Тако је)

Председник. Тако је — али ја мислим да би могли опробати да наплаћујемо од свакога по један грош од комада.

Жив Бугарчић. Господо, ја се бавим од неколико година на пијаци марвеној, и видећи да тамо постоје разне неуредности, и тако да кажем читаво харање, држим да би се томе, злу могло да стане на пут, кад би општина одлучила, да се тражи од свакога ко хоће да буде или сензал, или прекупац, да мора имати уверење о добром владању свом, и да му се пропису правила како треба да се влада на пијаци. Јер ја видим, доша сељак тамо, дошао трговац, а природи се један од ових на неда ономе да купи, а бива и то, да се негде склони, на чим који сељак прода, он га окупи како си смео да продаш, ајд, у полицију — и тако обмане човека, док му узме који грош или динар.

Председник. То о чему говорите, данас уређује полиција, а кад дође самоуправа општинска онда изволте о томе решавати

Дакле, овде је изнет предлог да о овој ствари управна седница још једном размисли и да ову ствар уреди? (усвајате ли то? (усваја се)

Н. Вулковић. Ја би предложио док то не буде урађено коначно да се наплаћује по 1. грош од свакога комада ма ко да продаје, те да видимо за неколико дана како ће то ићи (Чује се: Сме ли се) Ја не мислим да се наплаћује и од сељака него од оних лица од којих је до сад наплаћивано по $\frac{1}{2}$ динара за комад.

Председник. То значи да усвојимо њихову молбу, јер и они то траже.

Гл. Јосиповић. Онда боље да неплаћују ништа, јер кад није било рачуна до сад кад се наплаћивало $\frac{1}{2}$ динара, како ће то сад са 1 грошем та контрола да се издржи?

Председник. Ево како. Један од ових молилаца каже ако се ово уважи што траже, он ће дати 100 динара месечно општини па да он то наплаћује. Нек да и мање — опет је добро, па нек он наплаћује како зна.

Св. Богорић. Не могуће је то тако. Или доносимо закључак да плаћају сви или нико — јер овако ће сваки дан да се бију и кољу на пијаци, него на пијаци нек се продаје слободно, а од јакњета, треба наплаћивати динар и још га казнити.

Н. Вулковић. А кад каже продао сам томе и томе па носим му кући?

Председник. Ја би наплаћивао по 1 грош од свију продаваца осим сељака, и правдао би то тим што ми имамо право да наплаћујемо на касапницама, а онај који крми стоку на пијаци или носи на продаје — он има касапницу, те и ту му наплаћујем

Гл. Јосиповић. — ако општина нема права да наплаћује од сељака онда нема права да наплаћује ни од другог.

Председник. Онда да оставимо ову ствар за пдућу седницу по што управна седница размисли како би било најбоље да се ово уреди. (Прима се)

Чујте сад још један предлог.

(Секретар чита писмо професорског удружења којим моли да и општина прими учешће при дочекивању професора о Ускрсу на скуп).

Председник. Ово удружење до сада није код нас постојало и сад г. г. професори намерна су да га установе. То је код нас нова ствар. У другом свету тога одавно има и тамо су ове ствари добро познате и у приликама оваквих скупова запста се чине олакшице од стране грађанства онима што долазе на скупове. Наши професори позвали су и мене да учествујем у њиховој седници коју су имали ради договора у дочеку. Наравно, кас кмет ја нисам могао да примам на себе обвезу да ће општина суделовати при дочеку. То је ствар коју ви можете решити. По себи ствар је запста таква да општина престонице српске треба да је потпомогне колико год може, из разлога, што они не долазе да се о својим личним стварима разговоре него о науци, да образовање буде једнообразно итд. За то сам мислио да ће те се примити некога домаћинства. Они су били смерни и кажу да учествујемо као домаћини, сад на који начин, ваше је да решите. Многа господа одборници знаду да у Немачкој и Француској у таквим приликама бивају читаве светковине — но ми ћемо бар за сад бити у томе скромни.

Милован Маринковић. — Познато је да је приликом стогодњишнице Вукове дошао велики број професора у Београду. Том је приликом поника мисао да се оснује друштво професорско. На скупу приликом те прославе било је око 60—70 професора, који су изабрали један одбор за израду правила тога друштва. Један од чланова тога привременог одбора и ја сам. Одбор је тај одлучио, да сад о ускршњим празницима сазовемо збор професора из целе Србије, да би се друштво стално основало. Одбор је за тај збор позвао све другове из Србије коме је могуће да дође у Београд; а са своје стране, одбор се постарао да учини какву олакшицу гостима да дође на скуп и док скуп траје. Ево тих олакшица: израђено је код друштва паробродског да им се да подвоз у пола цене. Тако исто и код г. министра грађевине израђено је да им се да подвоз железницом у пола цене. Осим тога, одбор је намеран, и већао је већ о томе, како да им се учине неке олакшице и за време бављења у Београду. У том погледу учинио је одбор већ и неке кораке. Међу наставницима је распоређени извесан број у станове, и око 40—50 већ је осигурано становима. На тај начин биће дан два, док се базе у Београду, заклоњени од трошкова. У седници одборској, коју је споменуо г. председник, ми смо и то учили, да не би било лепо да се оглушимо према општини и да је не позвемо на учешће у овом гостопримству, Јер, професори, који ће доћи на скуп, не долазе ради личне користи своје, него долазе да оснују друштво, коме ће бити главан циљ, да науку, и наставу унапреде, јер до садашњи начин недружења чини, да нас настава у средњим школама не задовољава. — Сад од општине београдске, у којој смо први збор заказали, зависи хоће ли се одазвати овоме позиву, и ако налази да је овакво једно друштво потребно и корисно, хоће ли га помоћи д. чеком ма чиме.

К. Главинић. Сваки који зна шта је циљ овог удружења мораће признати да је такво удружење неопходно нужно и врло корисно. Камо среће да смо и раније имали такво удружење — много би нам што шта у школи и науци боље

и напредније било. Али као што рече и г. Маринковић до сад скоро никакв: дружбе није било међу наставницима; они нису стајали у ближњим одношајима у цели обавештавања и унапређења у наукама које ђацима предају. Нема сумње дакле да ће бити користи опште од сваког удружења, у коме ће се људи који се баве обучавањем омладине разговарати и договарати о савршенијим методама предавања, бољем распореду и програму и т. д. Ви ће те сви знати колико је у овом погледу показало успеха наше учитељско удружење од како је постало. У томе су удружењу већ многа и многа питања основне школске наставе рашчишћена договарајући се и разговарајући се у заједничким скуповима. Општина наша у таквим приликама вазда је припала у помоћ томе удружењу, кад год је оно имало скупова у Београду. С тога држим да то треба и сада према овоме удружењу професора да се учини, колико се може. Ви ћете сви знати да мање више наставници наших средњих школа нити су бог зна како плаћени, нити су иначе какви богати људи. Неопходно би дакле било нужно да општина узме удела у дочеку тих људи и да се ојави као неки домаћин приликом овога скупа. Сад како и на који начин ја то не могу да кажем. О томе би требало размислити. Било би стидно и пред страним светом кад би општина београдска остала у овој прилици немарна. У другом свету општине варошке грабе се које ће да угосте такав скуп. Виће те видети да се таква друштва свуда најсрдније дочекују; па и Београд је имао прилике пре годину дана да дочека једно друштво страних научника које је ишло Дунавом. Дочекали су и проведени по Београду и Топчидеру, показата су им сва места која су их интересирала, и ти су људи однели лепе успомене. — Овде је сад главно да се размисли на који начин да се општина побрине за станове тих људи који ће доћи на скуп. Удружење, или привр. одбор ће знати колико ће чланова из унутрашњости овде доћи и општина би могла да узме на се, та се састара за станове. Ја држим, да за то можемо овде изабрати један одбор, који ће се о томе споразумети с ким треба, размислити о начину на који ће се ово моћи учинити, па о свему да нам идуће седнице поднесе извештај са предлогом, и онда да ту ствар свршимо, како треба.

Председник. Ја сам и у првом говору мом казао да је ово за нас ствар нова, и ја не би смео примити на се старање о становима, јер не знам како би наше грађанство прихватило ту ствар, и бољим се да не учинимо фијаско. Повторавам опет то, да се од нас и не тражи потпуно домаћинство, него да будемо учесници тога; па, с тога, ја мислим да би било најбоље кад би одредили једну суму новаца па казали: по што не можемо да дамо станове — јер то код нас свет још није навикао — то да дамо повчану помоћ.

Св. Карацешкић. Мени се чини да би се могли наћи станове у гостионицама, па ми да их платимо.

Председник. То и јесте моја мисао. Ми кад то дамо, г. г. одборници удружења објасниће да смо то учинили.

Милов. Маринковић. Молим вас да речем још неку радњу објашњења. Ми смо рачунали да има око 390 наставника у свима средњим школама нашим. Од тих 390 у Београду је 97 или 95. Оно је друго у Србији. Ми рачунамо да сви неће доћи него 150 а највише 200. Од тих већи број има овде својих родитеља или других сродника, где ће отићи на стан. Има их доста, који ће отићи код својих другова и пријатеља. Али ми смо, међу нама, учинили неки распоред да извесан број снабдемо становима. Неће дакле бити њих много за које би се још ваљало постарати. Међу тим пре скупа знаћемо тачно колико ће их доћи. До 5 априла

јавиће се сваки, који долази. Мислим, да је најзгодније и најпрактичније да општина заузме извесан број кревета у гостионицама — или да стави извесну суму одбору за дочек на ту цел. Тако смо и ми с наше стране чинили.

Коста Главинић. Ја кад сам казао да општина узме удела у овоме дочеку нисам мислио, као што ме је г. председник разумео, да општина размешта људе по приватним становима. Ја разумем то да општина буде домаћин и да узме собе гостионичарске где ће смештати оне који дођу. Гостионичари су свуда гостионичари. Кад се укаже згодна прилика хоћеју да наплате више, и за то кад општина осигура извесан број станова то је највеће добротинство које се у таквим приликама може да учини. Ја држим ипак, да је најбоље да се сад избере један одбор, у који треба да уђе и г. Маринковић, по што је и он члан привр. одбора самог удружења па да се споразуму и предложи начин на који ће то да се изврши. (Врло добро).

Председник. Ја сам мислио да то можемо и вечерас свршити.

Свет. Боторић. Г. Главинић је изнео врло леп предлог да се избере одавде један одбор који ће са привр. одбором удружења радити на томе да нађу станове за госте колико буде требало, па кад сазнаду цифру колико ће гостију доћи и колико ће требати станова, онда нека погоде станове са гостионичарима и да се исплати из општинске касе колико треба.

Председник. Ја држим да би било најбоље да ми издамо на ту цел прив. одбору друштвеном 300 динара па он нека се стара о дочеку. Међу тим, господо да оставимо ову ствар нерешену до идуће седнице те да размислимо боље, а догле ћемо моћи боље знати и то колико ће бар од прилике требати станова. — Састанак је овај закључен у 9¼ час. по подне.

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске

(по стенографским белешкама)

држан 24 Марта 1889 год. у Београду

ПОЧЕТАК У 5 И ПО ЧАСОВА ПО ПОДНЕ

Присутствовали: Председник општине: г. Ж. Караби-беровић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора: г. М. Велизарић, Милован Р. Маринковић, Милош Дамјановић, М. Банковић. К. Петровић, Н. Д. Милишић, Свет. Зорић, Милан Ж. Маринковић Јаков Бајлони, Мил. Д. Јанковић, Св. Милојевић, Гргур Миленковић, Св. Карацешкић. Миливоје Јосимовић, Никола П. Михајловић, Илија Цветановић, Коста Д. Главинић. Др. М. Т. Леко, Митар Ј. Марковић, Милан Миловановић, Т. Ј. Мијаиловић, П. Д. Видаковић, Јов. Илиј и Ђорђе Николић.

Садржај одборске радње.

1.) Устројење записника одборских одаука и комисија; Помоћ професорском удружењу; 3.) Такса за гробницу п. Миће Љубибратића војводе, да се не наплаћује; 4.) Регулације „Цетињске“ и „Д. Јованове“ улице; 5.) Комисија за преглед нормалних и попречних профила улица београдских; 6.) Казне за потричаре; и 7.) Предлог да се удовици п. Јове Николића адвоката општ. даде издржање.

Председник. Састанак је отворен. Молим вас, господо чујте протокол последњег састанка (секретар чита)

Има ли ко да што примети?

Јаков Бајлони Ја мислим, да смо у прошлој седници решили да се то земљиште да на послугу држави за 15.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

година. Ту стоји на 10. Мислим да је то погрешно. (Чује се: Јесте на 15 год.)

Председник Ја сам и сам при потписивању акта на г. министра приметно ову погрешку, и, кад сам потписао, ја сам у томе учинио исправку па је писмо правилно отишло на 15 година.

Има ли ко што друго да примети на протокол? (Нема)

Дозволите ми господо да пређем на једно питање, које није на дневном реду, а хитно је и треба предходно да се реши. Оно је у томе: Приближује се 6-ти. Април када општина слави добитак градова, а и Цвети народни празник. Седница одборска раније решила је да се 6-ти Април, сваке године прослави у престоници. Но, како је шести Април врло на близо са Цветима, добро би било да се оба та дана прославе у једно. Дакле ја вам предлажем да и ове године буде у једно као што је и лањске године било, па да заједно оба дана прославимо. Држим, да ће ово одбор одобрити, и онда ћу ја то саспштити влади а и објавити грађанству. Усваја те ли? (Усвајамо).

Сад изволте да решите нека уверења за извесне грађане. (Секретар чита).

За Параскеву жену Николе Томића из Параћина која живи овде. Решено: Доброг владања и доброг стања. За Лазара Шлежа надничара, Заку Пајића Живана Крунића и Јоцу Ребрића. Решено: непознатог владања и стања. За Јакова Меворака мењача. Решено: доброг владања, и доброг стања.

Марко Велизарић. Предходне студије за водовод приближују се крају. За то би молио да нас известите, шта је са оним финансијским одбором коме су штудије за финансирање поверене?

Председник Он није ништа радио, а ни ја га још ни сам позвао Идуће недеље зваћу га. Од своје стране сам сам радио и покушавао да нађем кога да прими план и да ми учини понуду. Та је ствар од велике вредности и можда ће требати зајам од неколико милијона динара. Сем тога и г. Вујић садањи министар члан је тога одбора и треба његово место другим попуштити.

Марко Велизарић Она треба да штудира целу ствар па ма колика количина новаца била.

Председник. Свакојако идуће недеље зваћу одређену комисију.

Миливоје Јосимовић Питање о водоводима треба у опште да се регулише.

Светозар Милојевић Г. Председниче. Немојте једну ствар да правдате другом.

Председник Овде је раније било говора, да, ако за свако предузеће правимо зајам, да ће ићи теже и онда ћемо имати више терета, и тада је нађено за сходно да се све скуп и у једно изврши.

Марко Велизарић. Ја мислим, да, кад је члан тога одбора и г. Вујић, те сад као министар не може да учествује, да треба одредити друго лице. Ја би од своје стране предложио за тај посао г. Петра Алексића који се у том послу врло добро разуме. Или, ако ко има какво друго лице да предложим нека га предложи.

Председник Ја мислим, кад смо изабрали 7—8 лица за ту комисију, да би добро било да се они сами између себе попуњују. (Чује се: врло добро).

Др. Марко. Леко И ја овом приликом хоћу да напоменем, да је заиста од стране председништва врло некоректно и штетно по општ. интересе, што се комисије изабране од стране нашега одбора тако дуго не сазивају да повереним посао свршавају.

Ми сви знамо, да се обично овде у одбору само омањи послови одмах решавају, а за веће и крупније ствари бирају се нарочите комисије. Уобичајено је да те комисије сазове г. Председник, и оне су остављене на милост или немилост председништва, хоће ли их сазивати или неће. Ја сам члан више таквих комисија у које се никако не зovem. Нема сумње да је то један од важнијих узрока што се општински послови тако споро и непотпуно свршавају.

За то би ја предложио, да се у будуће, кад год се каква комисија од стране нашега одбора изабере увек овласти један члан те комисије да остале чланове сазове, који би у исто доба могао бити и председник исте комисије.

Овим би се председништву општине олакшао посао и овлашћени сазивач комисије могао би у свако доба, да извештава одбор о току рада дотичне комисије.

Председник. Ја не бих био мишлења да се одређује председник, већ да комисија одреди једног од чланова комисије, који ће их позивати.

Свет. Милојевић. Одавно сам се канио да поднесем предлог односно тога, само у другој форми. Одбор донесе извесну одлуку и тај одбор треба да води бригу о томе, да ли се је та одлука извршила. Да би се ово постигло, ја мислим да треба да одредимо из своје средине један ужи одбор који ће водити рачуна, да ли се те одлуке врше и, ако се нешто неизврши, да поднесе одбору о томе извештај. Сваки појединац не може да чита стенографске белешке те да види шта је одлучено и је ли све извршено или није, а одређени одбор могао би то потпуно контролисати.

Свет. Зорић. Има један прост начин за постигнуће две цели, а тај је у томе, да свака комисија у току 15 дана поднесе одбору извештај шта је урадила и шта још да уради.

Председник. Молим вас г. Леко кажите ми у којој сте ви комисији, па још нисте звати.

Др. Марко Леко. Ја сам у комисији за осветлење која има да пропише правила за то, а поред овога има и других комисија, гди сам одређен а нисам зват.

К. Главинић. И ја сам у тој комисији за регулисање питања о осветлењу, па још до сад ни сам зват, а требало би да се позовемо и једном то питање регулишемо. Ја би молио г. председника да са овом ствари ускори.

Председник. Ја сам добио од одбора дорђолског интерпелацију односно кршћења улица у којој сте и ви члан комисије.

К. Главинић. Разлика између ове две комисије: комисије за крштавање улица и комисије за осветлење, у томе је, што за ову последњу ни један њен члан није позиват а комисија за кршћење улица држала је неколико пута своје седнице и што до сада није свој посао свршила, није крива немарност њених чланова, већ многе тешкоће које је при томе требало савладати, као и званични и приватни послови комисијских чланова, који су у исто време и чланови многих других комисија и општинских и државних.

Мени се чини, да је овде била таква практика, да се води списак свију одборских одлука и у том списку увек се каже која је одлука и када извршена. Ја не знам да ли се то и сада тако води, а ако се не води, онда би требало опет то увести, па тај списак нека стоји увек овде те да га можемо увек прегледати.

А што се тиче других комисија, које имају већи задатак и које морају трајати дуже времена, за њих може бити само списак да се зна кад је одређена и који су јој чланови, јер одређивати јој у задатак, као што наведе г. Зорић, да сваки 15 дана подноси извештај о своме раду — то не може бити.

Свет. Милојевић. Кад сам поднео предлог о овоме одбору за контролisaње извршења одлука одборских ја сам мислио за све одлуке у опште. Има одлуке које дубоко засецају у општинске интересе па се те извршују и због тога сам баш и тражио, да се одреди одбор који ће о томе бригу водити.

Др. Марко Леко. Предлог г. Милојевића врло је користан, али би се тешко могао извести. Том контролном одбору кога предлаже г. Милојевић, дао би се овим један врло велики посао, који управо припада председништву.

Поред других многих званичних и приватних послова већине нас, тешко је и ову одборску дужност вршити у свему како интереси општине изискују, и приморани смо да тражимо начина како себи тај посао да олакшамо, кад нам председништво у томе не иде на руку.

У овом случају главно је, да ми овде имамо јаснога прегледа о свима нашим комисијама и одлукама. А то мислим могло би се у неколико постићи, кад би овде у сали имали једну велику таблу (прну таблу), на којој би се плакатима редовно објављивало какве комисије имамо изабране, које свој посао нису још свршиле и које одлуке одборске нису извршене и да се и у будуће свака новонабрана комисија на тој табли објави и дотле на табли остане док свој посао не сврши. Исто тако и неизвршене одборске одлуке.

Председник. Ја сам тако одредио једну комисију односно садашњег придоласка воде на дорћолу, у намери, да се види шта ћемо ако буде нужно за помоћ тамошњим становницима, које вода плави, па од тих чланова дошли су само двојица, а остали нису хтели доћи.

Милан Маринковић. То је требало раније гледати шта је требало радити, а не сад кад вода јако напредује.

Председник. По што се види, да вода долази, ја сам тражио да дођу те да виде и нађу начина како да се предузме посао те да се вода спречи. А ако не може ово да се постигне, онда да се одреди једна комисија, која ће те људе спасавати, и да на тај начин учинимо оно што се може, кад већ нисмо направили кеј.

Марко Велизарић. Комисија коју сте ви позвали није могла доћи с тога, што је тада тако ружно било време, да се није могло ни ићи а камо ли радити. Сем тога један од њих није зват, а двојица кажу да не могу доћи. Тога је дана била тако велика киша и блато, да човек није могао ићи без чизама

Милан Маринковић. Г. Председниче, да ли вам је познато, да је пут онај који је до улице браће Поповића покварен?

Председник. Одмах сам наредио, да кажу г.г. браћи Поповића да тај пут оправе, јер су они туда направили канал и овај провалго

Милован Маринковић. Ово је сад нов предлог што га је изнео г. Милан Маринковић, али о ономе питању што се тиче комисија била су изашла овде у одбору 3—4 мишљења. То само што су оволика мишљења понукла јасно је, да је то питање важно, и да би требало, да се на нешто сложимо. Један је предлог да се одреди ужи одбор те да контролише да ли су и у колико комисије поверени им посао извршиле. Други је предлог да то сама комисија извршује. Трећи је предлог, да се на једној табли избележе комисије и имена чланова комисије и четврти, да ми сами бирамо председника кад комисију одредимо. Дакле, види се потреба да те комисије више раде од сад, него што су до сад радиле. Ја мислим да то питање треба сад да решимо. Ја истина ни сам ранији одборник већ нови и не знам све одборске одлуке,

али ми се чини да дотле те комисије стоје само за то, да се посао одуговлачи. Н. пр. која вајда од комисије у којој сам ја одређен, ако она мора изаћи на свој посао тек у месецу Августу. Друго је питање опет ово. Председник општине има доста послова, ја то признајем и да све узме на себе био би врло велики задатак те би морао остале послове напустити. С тога би потреба највише била, да изберемо згодан пут, како да се те ствари најбоље израђују.

Милан Маринковић. Па добро, онда треба да се сагласимо на један начин те да се боље одлуке извршују. Ја би пристао да одмах одредимо председника свакој комисији која се образује, па да он позива чланове. Ја мислим да је ово најбржи и најлакши пут.

Милован Маринковић. Ја сам био и у другој општини одборник и видно сам, како то иде наопако, и све што одбор реши, управна се седница општинског суда пита одобрава ли или не? То није правилно било и вајда се овде тако чини.

Председник. Суд не може ни у коме случају да ништи или задржава од извршења законите одлуке општинскога одбора. Без самоуправе општине, имала је право задржавања само надзорна власт, па и то у случајевима ако се одлука коси са законима и интересима државе. Ако желите, онда да свршимо ову ствар да изберемо комисију, која ће вршити оно што је казао г. Милојевић, а кад у будуће будемо бирали комисије од одборника увек можемо ставити једноме у дужност да се стара за сазив првог састанка.

К. Главинић. Молим вас господе. О томе што се комисијски радови одуговлаче према стању ствари у коме се те комисије крећу, није ни чудно што тако споро раде. Нека не замери г. Председник јер на њега не мислим, комисија нема никаквих спремлених података нити каквих средстава за тачно и лакше вршење повереног јој посла. Ја ћу само да напоменем за ово што сте напоменули за кршћење улица. Ту су тешкоће што нема тачног списка о томе како се која улица зове. Нема регулационог плана. Ја сам морао да купујем план за своје паре те да могу нешто радити. То су незгоде, и с тога би ја молио, да се у будуће спреми све што је нужно за комисијски рад, па да се посао може брже радити. Комисије треба да дају своја мишљења, а не оне све и да спремају и да цео посао израђују као да су за то плаћене.

Она два предлога што је г. Милојевић изнео а и други — и то прво да се избере одбор који ће контролисати рад комисије, и извршење одлука општинских, а друго, да се избере председник који ће изабрати комисију позвати, могли би се сгести на то, да се увек избере један контролни одбор ради комисијских послова, а после и један одборник који би чланове изабране комисије звао у прву седницу, а поред тога да се тачно води списак од одборских одлука, те тако кад се мучимо и трошимо време бар да имамо вајде.

Пре 7 месеци ја сам два пута покретао питање да се одреди једна комисија да се побрине за потребне планове за школе. Казано ми је, да има комисије за то одређене, па ево ни до данас није на томе ништа урађено, а на прагу је и 1890 год. дакле кад по закону треба да имамо добре школске зграде. То не вреди ништа ако се тако немарно бринемо.

Миловоје Јосимовић. Друго је питање односно одбора који ће контролисати да ли се врше одлуке општинске, а што се тиче онда одбора, да контролише да ли и ове друге стручне комисије раде, то не може да буде. То би се могло само толико дозволити, да се увери, да ли је комисија таква конституисана, а да јој контролише и остало то ја први не би на то пристао.

Св. Караџевић. Тако смо ми одређени у једну комисију за Бару Венецију. Ствар је хитна, али смо наишли на велике незгоде што немамо плана. Кажу да је код Хаџи Живковића и да неће да га изда!

Председник. Што се тога тиче у томе је ствар: ја сам послао Х. Живковића у министарство грађевина за план и г. начелник Антић паредно је да се тражи, јер су ти сви планови Београда тамо, а нису код нас у општини. Ако нема плана а ви наредите нека га наш инжењер начини.

Ил. Цветановић. Ја се опомињем г. председниче, да је израђен тај план и да је на њему рађено више година, за то га треба наћи. Није ваљда пропао.

Св. Милојевић. Ја сам хтео да кажем само још ово: да би тај ужи одбор који би био одређен да контролише извршење одборских одлука треба да направи и списак тих одлука.

Коста Главинић. То би требало да се овде начини, да ко од персонала суда то ради, а не одбор.

Св. Милојевић. Ја ћу да кажем само два примера па да видите да је то нужно, да се контролишу одлуке и извршења одлука одборских.

К. Главинић. Без сумње нужно је то — али незгодно би било да одбор води тај списак, него то треба да ради, судски персонал.

Св. Милојевић. Слажем се с тим, али само нужно је да се заведе овде један протокол у који ће се бележити шта је одлучено и шта је урађено.

Марко Велизарић. Ја мислим да сви пристајемо на то да се води један протокол о комисијама и раду њиховом, и да је нужно да тај протокол буде увек овде па да сваки има права да види шта је по каквој ствари одлучено, и шта је урађено по тој одлуци.

Председник. Сваки посао који се да каквој комисији упише се у наш протокол и сад треба да се све то што је код комисија на раду прибере уједно и да се каже шта је која комисија до сад урадила и шта има да ради.

Др. М. Лeko. Само да уђу у тај списак све до сада одређене комисије и да нам је такав списак увек овде на угледу.

Св. Милојевић. Према томе што говорите само о одлукама за које су комисије одређене ви искључујете господо од контроле све друге одлуке одборске, међу којима има врло важних и хитних али се не извршују. За то је нужна ова контролна комисија.

К. Главинић. Ја немам ништа против тога да се избере нарочити комисија за тај посао, али ја схватам вођење тога списка, тако да се уписује свака одлука одборска, а не само она по којој би каква комисија била одређена, па онда ћемо моћи сви да контролишемо шта је урађено а шта стоји неуррађено од онога што је решено (Тако је)

Председник. Добро, господо. Начинићемо један протокол свију решења, а један протокол комисија које смо одредили. Дакле, усваја ли се то? (Усваја се) ту ће се завести и све одлуке досадање које нису извршене — само би требало да кажете од кад? Ја мислим да узмемо одлуке од 1. Новембра пр. године — као рачунске године. А ако има неизвршених и ранијих одлука ви можете напоменути и њих.

Милутин Марковић. Ја бих желео да се упишу у ту књигу све одлуке од почетка 1888 године и да се каже шта је извршено а шта није.

Св. Милојевић. И ја мислим да треба пописати све одлуке од 1888 г. јер овде има још одборника од те године, па треба да знају шта се од њихових одлука извршило а шта није.

Милив. Јосимовић. Ја сам хтео поводом интерпелације о финансијском одбору за наша општинска предузећа, водовода, осветљење и т. д. и поводом нашег одговора г. председниче да кажем само ово: ја мислим, кад је одбор изабрао тај одбор или ту комисију финансијску, он није њој дао предрачуна о радовима које имамо да извршимо, па да се зна колико ће нам новаца за то требати, него је та комисија позвана да у опште вентилира то питање финансијско и размисли о најкориснијем начину да се дође до потребних сума новаца.

Председник. То се разуме, и наравно, ако тај финансијски одбор буде што решио, то се неће моћи да изврши док се не добије и одобрење целог одбора. Овде је чисто начелно питање које тај ужи одбор има да расправи, т. ј. питање, како да дође општина до потребног новца, да ли на дутријски зајам, да ли на који други начин; а нарочито је задатак томе одбору да размисли и нађе изворе из којих ћемо плаћати годишње анuitете.

Ја мислим да ми све то очекујемо од тога ужег одбора финансијског, да нам он изнесе цео план те операције финансијске.

Милив. Јосимовић. Онда ћемо још дуго чекати на извештај те комисије, јер на пр. ми, који смо у комисији за водовод, и ако радимо непрекидно на тој ствари, опет још не знамо колико ће нас коштати водовод.

Председник. Дакле, господо је ли ова ствар свршена (свршена).

Мил. Маринковић. Комисија, која је радила на буџету предала је председништву пре девет дана извештај свој. Ја сам мислио да ће то питање једном већ доћи на ред, али ево већ и Март месец је на измаку, а још нам стоји буџет нерешен. За што је то?

Председник. Ја сам добио извештај о буџету предпоследње седнице, и могу вам казати, да ћемо сутра бити готови са нашим одговором на оно што сте ви измењали у буџету, и прве пдуће седнице, која ће ванредна бити, изнеће се пред вас буџет. Ја нисам био срећан да сте ме позвали у ваше седнице кад сте на буџету радили, те да дајем објашњења, па с тога сад морамо спремити одговоре на поједине ваше приметбе у буџету. Само кад се поведла реч о томе, г. Гргур ми је рекао једном приликом да треба сав буџет и рад о томе да се наштампа. Разуме се ако се штампа једно, треба и друго; и оно што сте ви пројектовали и оно што смо ми. Но ја без нашег одобрења то не могу дати у штампу, јер не смем толике издатке да чиним, а ви ако решите штампаћемо све.

Св. Милојевић. Ви говорите о неком судском одговору на извешће комисије буџетске. У колико ја знам одбор је одредно комисију да прегледа ваш — судски — пројект буџета. Он је тако урадио и поднео извештај који ви треба да поднесете одбору овде на решење. Сад ја не знам какав одговор на то ви имате да спремите. Нема никакве нужде дакле да се та ствар и даље отеже због нашег одговора. Суд је учинио предлог буџета. Одбор је тај предлог предао једном ужем одбору на оцену, и сад, кад нам дође и једно и друго ми ћемо видети шта ћемо усвојити.

Председник. Знамо, господо, али склапање буџета није лично моја радња него је то радња велика и разграната. Ја морам да се од појединих органа судских известим о свакој партији буџета, да вам знам дати објашњења и одговора на ваша питања кад будете решаваи о буџету. Сад на прилику кад сам примио ваш извештај о буџету, ја сам пре него га овде донесем, морао да питам кантарског контролора или надзорника да ли на десет кантарева, које сад

имамо може да буде 7 мерача кантарџија, јер ви толико задржавате. Ја нећу да се изложим тој случајности да учинимо нешто погрешно тако да нам се смеје свет. Кад сте ви господо у комисији радиле на прегледу буџета 7 недеља, дозволите да и ми за који дан размислимо о чему треба па да спремни изађемо пред вас.

Марко Велизариф. Ја морам да одбијем тај прекор да смо ми радили 7 недеља — а неће бити ни 7 него 6 — па зато да и ви бар 2 недеље још ту ствар задржите. Кад сте ви за сам препис старог буџета могли чекати скоро 4 месец, па онда да предате буџет комисији на рад, онда нисте могли ни од комисије очекивати извешће пре 6 недеља, том пре, што смо ми, радећи на буџету тражили извесна акта, па нисмо могли сва ни сва добијемо. Оставите дакле све то за ону седницу, у којој ћемо специјално о томе говорити.

Председник. Добро господо. Ја вам кажем да ће идуће недеље бити то питање изнето пред вас, а сад ја га нисам ни покренуо, него ви, а онда био сам дужан да кажем за што до данас није то питање изнето пред одбор.

Сад да пређемо на дневни ред,

Као што знате господо у последњој седници нашој при крају, када су нека господа већ и отишла била, изнет је био један предлог од г. г. професора наших средњих школа да општина суделује кас домаћин у дочеку чланова професорског удружења које ће о ускршњим празницима држати скуп у Београду. Тај предлог је прочитан. Било је говора о њему, али није се дошло до закључка. Ја вас молим да чујете тај предлог још једном, па онда изволите решити.

(Секретар чита).

После подуже обавештења у конференцији одборској:

Председник. Дакле, господо решено је да се на цел дочека овога пошље привременом одбору професорског удружења из општинске касе три стотине динара, с тим, да се за тај новац набаве станови за госте у колико их не би могли по приватним кућама разместити (Вичу, тако је:)

Сад изволте чути предлог за сахрану пок. Миће Љубибратића.

Секретар чита.

ОДБОРУ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Мића Љубибратић бивши војвода Херцеговачки умро је сиромом. Његова целокупна прошлост и ако је била испуњена часном службом, великим идеалима народним, била је врло скромна. Он нити је тражио награде за своје труде и пожртвовања, нити је био награђен како треба. Трпељиво је сносио беду и сиротињу, и, као код што је цео свој живот провео у скромности, тако за њега лично и после смрти не би било нечасно, да се на најскромнијем месту у гробљу сарани. Но пријатељи његови и пријатељи српске ствари, не мисле тако. Они су држали да посмртним остатцима овога представника српскога протеста противу освајача наших земаља и угњетача наше браће треба дати угледно место, да се види, да ми, не предајући њега забраву, тако исто не предајемо забраву ни начело, које је он представљао. Осим тога српска ствар треба ће још доста жртава и мученика. Њих треба окуратити уверењем, да у Српству још није сасвим умрло осећање признања. Погреб Љубибратића је један леп пример за то. Војска, општина, грађанство, чиновништво, и певачке дружине, учинили су те је достојно испраћен овај борац народни, а тиме показали, да у нама још куца српско срце. Ова пошта после смрти заслужноме покојнику добиће још више вредности, ако се општина, поред

до сада учињенога, њој придружи и увелича је уступајући гробницу и место где је покојник сарањен бесплатно.

Ми потписани молимо Одбор да то учини, а да би олакшали одлуку одборску, част нам је извести га, да је Љубибратић сарањен у гробницу зидану од најмање класе, како би ова жртва што лакша била општини.

7. Марта 1889 г.

у Београду.

С одличним поштовањем,

Луко Ђеловић
Н. Чајкановић
Месаровић и Павловић
Јов. М. Тадић
Сава Констандиновић
Мијајло Цветковић
Свет. Николајевић
Ј. Антула
Ник. Антула
Јанов Бајлони
Радован Миленковић, столар
М. П. Михаиловић, начелник.

(Свршиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

НОВА КЊИГА

КАРАКТЕР

ПО СМАЈЛСУ

«Смајлсова књига не учи само: она ствара карактере. Читаоц њен не раставља се од ње само богатији којом лепом мишљу, или каквом корисном поуком, него се раставља од ње и бољи него што је био кад ју је узео да чита».

Свет. Николајевић.

академик

ректор Велике Школе.

«Народу није снага толико у броју колико у чврстости карактера његових синова. Књига Самуила Смајлса негује карактере у народу. За то је треба дочекати с раширеним рукама».

М. Б. Милићевић

академик

народни библиотекар.

«Ово дело снажно ће утицати на образовање карактера».

Д. Јосиф

професор

«Права драгоценост!»

Чед. Мијатовић

председник Краљевске Академије

Може се купити код Валожича и Лихтенбергера књижара — Београд.

Цена 2 динара.